

rozpoznawanie kwestii, dotyczących zmiany lub uzupełnienia niniejszej ustawy, rozstrzygnięcie kwestii o nabytciu lub zbyciu nieruchomości.

postanowienie o likwidacji T-wa, rozpoznawanie wszelkich w ogóle kwestii, przedstawionych przez Zarząd, Komisję rewizyjną lub oddzielnych członków T-wa.

V. Komisja rewizyjna.

35. Komisja rewizyjna składa się z 3-ch członków, wybieranych corocznie przez walne zebranie. Członkowie komisji wybierają przewodniczącego ze swego grona. Na wypadek choroby, nieobecności lub ustąpienia członków komisji przed terminem, ogólne zebranie wybiera na ten sam termin 2-ch zastępców.

Uwaga. Godność członka Zarządu nie może być połączona w jednej osobie z godnością członka komisji rewizyjnej.

36. Komisji rewizyjnej przysługują prawa, a nawet ciąży na niej obowiązki sprawozdane od czasu do czasu majątek, księgi i dowody T-wa. Do niej również należy sprawozdanie rocznego sprawozdania Zarządu o działalności T-wa i budżetu T-wa. W tym celu Zarząd doręcza komisji rewizyjnej sprawozdanie i budżet najpóźniej na 2 tygodnie przed walnym zebraniem, na którym wzniaskowane sprawozdanie i budżet podlegają rozpoznaniu.

37. O rezultacie każdorazowej rewizji członkowie komisji czynią odpowiednie wzniaski w aresztowanych przez nich księgach.

Zjazd kadetów.

HELSINGFORS S. W niedzielę o g. 2-jej popołudniu w lokalu szkoły szwedzkiej w Helsingforsie otwarto zjazd ogólny kadetów. Miejscowe dzienniki postępowe umieściły sympatyczne dla stronnictwa kadetów i zjazdu artykuły.

Wszystkie hotele przepelnione, ponieważ oprócz uczestników zjazdu przybyło mnóstwo korespondentów rosyjskich i zagranicznych.

W pierwszym posiedzeniu bierze udział 191 delegatów, reprezentujących 33 gubernie i 4 obwody. Pomiędzy delegatami jest wielu byłych posłów.

Na prezesa zjazdu wybrano ks. Dolgorukowa, na wiceprezesa: Teslenko, Chizniakow, i ks. Dymitry Szachowskiej.

Ks. Dolgorukow zagaja zjazd powitaniem przybyłych i wyrażeniem głębokiego żalu, że zjazd nie mógł zebrać się w ojczyźnie, a musi korzystać z gościnności kraju, który potrafił zdobyć wolność, do której osiągnięcia dąży cała Rosja.

Odczytano list powitalny obywateli fińskich, od których też wniesiono kwiaty. List przyszedł grzmiotem oklasków.

Petrunkiewicz wniósł, ażeby stronnictwo uczciło przez powstanie pamięć zabitego Hercenszejna, przewiozło jego zwłoki do Moskwy i posłało w dwoje po nim telegram kondolacyjny. Zjazd wszystko to uchwalił.

Prezes oznajmił następnie, że zjazd nie będzie publiczny, zgodnie z prawami gościnności kraju. Delegatom zjazdu wręczono projekt rezolucji następujących, przygotowanych przez komitet centralny.

I. Zjazd aprobuje działalność frakcji parlamentarnej w Dumie, uznając, że działalność jej odpowiadała danej przez trzeci zjazd dyktatywy.

II. Uznając znaczenie polityczne odezwy wyborczej i wyrażając, że zgadza się zasadniczo z jej treścią, zjazd pochwała działalność frakcji parlamentarnej, która zainicjowała wydanie odezwy.

III. Zjazd poczyni ideę oporu biernego pod warunkiem szerokiego, zorganizowanego zastosowania, za zgodną z zasadami taktyki partii i przyszłością, że szerokie rozszerzenie zasady i wykorzystanie tej idei w świadomości narodowej winno być jednym z zadań partii przynajmniej, że opór bierny może być stosowany, jako czynna forma przeciwdziałania aktom, będącym zamachem na prawa przedstawicielstwa narodowego.

IV. Zjazd mniema, że w chwili obecnej nie ma danych do dostatecznego, zorganizowanego urzeczywistnienia oporu biernego, tak w ogólności, jak w szczególności w postaci odwołania odbycia powinności wojskowej w r. 1906, dlatego też zjazd nie poczyni za możliwe zalecać niezwłocznie stosowanie oporu biernego.

V. W warunkach doby obecnej zjazd uznaje za najbliższe zadanie działalności partii, przygotowanie kampanii wyborczej.

VI. Za platformę wyborczą zjazd poczyni potrzebę dania adresu Dumy w odpowiedzi na Mowę tronuową z uzupełnieniami, wynikającymi z programu partii, i ze zwróceniem osobnej uwagi na potrzebę rozszerzenia praw budżetowych Dumy.

Zjazd wybrał komisję: rolną, finansową, organizacyjną i do spraw ruchu zawodowego.

Nabokow w referacie o taktyce frakcji kadetów w Dumie powiedział: Chociaż w walce z gabinetem Dumy przedstawiła swoją siłę, to przecież nie to było przyczyną jej porażki. Konfliktu z rządem nie można było uniknąć. Rząd także i obecnie nie chce wejść na drogę konstytucjonalizmu. Osoby, które mają w swoim ręku losy Rosji, nigdy nie zrzekały się zasad samowładztwa, one i na przyszłość zamierzają pozostać nieodpowiedzialnymi gospodarzami Rosji, cierpiąc Dumę, jako że konieczne, a prztem tylko Dumę, która była w zgodzie z rządem. Dla rządu akt z dnia 30 października jest tylko omyłką historyczną, zrodzoną w czasie chwilowego rozstroju, skutkiem którego rząd przecenił siły przeciwnika i swoją słabość. Rząd poczyni za potrzebne zamierzanie znaczenia tej omyłki. Przyczyną rozwiązania Dumy były nie jej taktyczne omyłki, chociaż one istniały były, ale to, że rząd przekonał się, że nie może wyjść z wytworzonego położenia bez zupełnej kapitulacji, dla której rząd nieczuliście dostatecznie słabym. Dla władzy naczelnej było psychologiczną niemożliwością zastąpienia gabinetu biurokratycznego przez parlamentarny.

Grodskui w referacie o taktyce partii po rozwiązaniu Dumy uznał odezwy wyborczą za historyczną konieczność polityczną. Redaktorowie odezwy spodziewali się, że będzie ona niezwłocznie zastosowana, ale główna jej myśl polega na tem, że pierwsza Duma przemocą rozwiązana, składa narodowi uroczystą przysięgę, że będzie powstrzymywała rząd od zamachów władzy i wskazywała, że najlepszym środkiem obrony jest opór bierny. Idea to w duchu konstytucyjnym, czego dowodzi przykład Anglii. Tego olbrzymiego pod względem historycznym znaczenia odezwy wyborczej nie może zachwiać jej względne niepowodzenie w taktyce.

Milukow w referacie o zadaniach partii, będących na porządku dziennym powiedział: Zaden manifest wyborczy nie może zyskać więcej zaufania narodu do partii, jak odezwa wyborcza i oświadczył, iż partia potwierdza uchwałę o nieuznawaniu pożyczek zagranicznych, zaciągniętych bez Dumy. W dalszym ciągu Milukow dowodził że należy koniecznie zaniechać doprowadzenia oporu biernego do skutku a natomiast zająć się energicznie przygotowaniami do kampanii wyborczej, co jedno z drugiem pogodzić się da.

Przez cały poniedziałek prowadzono żywione rozprawy nad pytaniem, czy opór bierny ma być stosowany, lub nie. Komitet centralny i główniejsi przywódcy przemawiali za przyjęciem rezolucji. Delegaci prowincjonalni oświadczyli się przeciw rezolucji.

Głównymi przywódcami opozycji byli: Teslenko i Kolnubiak, chociaż i oni nie chcą dopuścić do rozdwojenia partii.

Nieprzyjęcie rezolucji przez zjazd byłoby zupełną klęską komitetu centralnego. Wyniku obrad przewidzieć trudno.

Nowa uczelnia.

Wczoraj po nabożeństwie odprawionem przez proboszcza miejscowego ks. Franciszka Zientarę, odbyło się poświęcenie uczelni Polskiej Macierzy Szkolnej w Zawierciu.

Szkola mieści się w nowowytbudowanym domu p. Hahusińskiego, ceremonii zaś poświęcenia dopełnił ks. prałat Barcz, proboszcz z Kromekowa.

Na uroczysty ten akt zgromadzili się nauczyciele, rednice, uczniowie, nauczyciele oraz zaproszeni goście, między innymi przedstawiciele prasy.

W bardzo ciepłych słowach podniósł znaczenie własnej szkoły polskiej dla zawierciań ks. Barcz, poczem regent p. Stefan Gawecki zabrał sprawę z działalności założycieli nowej uczelni, poczem wygłosił okolicznościowe przemowy pp. inż. Terech i inż. Maksymilian Walicki.

Przytaczamy tu ze sprawozdania następujące dane, dotyczące utworzenia szkoły: W dn. 10 września na mocy aktu urzędowego zawieszono zostało Stowarzyszenie udziałowe 8-mio klasowej szkoły miejskiej, ogólnokształcącej z

wykładowym jęzkiem polskim i programem Macierzy Szkolnej Stowarzyszenia Polskiego. Do aktu stanęły 32 osoby, które rozbrały pomiędzy siebie 70 udziałów dziesięciorublowych, a następnie zrzeszeni, zebrawszy się w dniu 10-ym września i zaakceptowały listę 46-ciu nowych udziałowców, powołali do Zarządu Stowarzyszenia szkolnego, który jednocześnie stanowi Radę opiekunczą szkoły, pp.: Maksymilian Walickiego, Gustawa Gerhardta, Leona Rapoport, Fabiana Welskiego, Stefana Gaweckiego, Jana Sambora, Piotra Strzeszewskiego, Władysława Rzepkiewicza, ks. Franciszka Zientarę, Józefa Brzeznińskiego, Salomona Sojkę i Jan Gwoźdźca oraz na zastępców pp. rabina Landau, Bronisława Zakrzewskiego i Gasińskiego.

Pomimo tak spóźnionej pory, zarząd zajął się sprawą bardzo energicznie i już na 1 października przygotował uczelnię o tyle, że w klasie wstępnej i trzech pierwszych mogły rozpocząć się zajęcia.

Taka działalność powinna istotnie służyć przykładem i godną jest uznania.

Tymczasowy budżet szkoły obliczony w wydatkach na 11,000 rb., czyli Stowarzyszenie szkolne w pierwszym roku istnienia będzie miało deficytu około 2,500, gdyż wpływ z wpisów nie przeniesie 3,500 rb. Deficyt ów Rada opiekuncza ma nadzieję będzie pokryły z nadwyżką. Można się tego z pewnością spodziewać, gdyż Zawiercie, pod względem społecznym nie tylko nie pozostaje w tyle, ale nie daje się nawet przecięgnąć większym i zamożniejszym środowiskom, a zatem potrafi swą polską szkołę utrzymać i rozwijać.

Trzeba tylko, jak słusznie wyraził się referent, abyśmy dla ogólnego dobra wszyscy się zjednoczyli i wytrwali we wspólnej pracy na niwie ojczyźniskiego szkolnictwa.

Personel nauczycielski składa się tymczasowo z 9-ciu nauczycieli, pod dyktando doświadczonego pedagoga p. Józefa Majera.

Przyjętych dotychczas zostało około 80 uczniów, którzy rozmieszczeni zostali, jak następuje: w klasie wstępnej 18, w klasie I — 18, w klasie II — 28 i w klasie III — 16. Liczba ta z każdym kwartałem powiększać się będzie, gdyż wiele rodziców, nie chcąc, aby dzieci czas traciły, pominiejszali je w szkołach po miastach sąsiednich.

Według ankiet, zarządzanej uprzednio, Zawiercie, nie licząc okolicy, może dostarczyć uczniów dla nowozałożonej szkoły przeszło 500.

Opiatę ustanowiono dość niską, bo 40 rb. rocznie w klasie wstępnej i 60 rb. w klasach następnych.

Uroczystość szkolna w Zawierciu bardzo podniosła sprawila wrażenie i wlała w serca gorącą otuchę. że tak postępując, możemy być pewni, iż nie zginiemy, bo odrudzenie narodu od rodzimego szkolnictwa rozpoczynamy.

Niech więc żyje i kwitnie nowa uczelnia, niech z pośród zawierciań dla Ojczyzny nasze szczerych patriotów i rozumnych obywateli kraju.

Po uroczystości dyrektor zakładów Tow. akc. „Zawiercie“, inż. Strzeszewski, zaprosił liczne grono uczestników poświęcenia i podejmował je z serdeczną gościnnością.

NOWINY.

Postanowienie obowiązujące.

Właściele domów w Łodzi, Częstochowie, Sosnowcu i Będzinie, przy domach w których są przejścia, łączące jedną ulicę z drugą, a w podwórzach, w których znajdują się po dwa lub po kilka wyjść, powinni przez cały czas trwania stanu wojennego mieć otwartem tylko jedno wyjście, inne zaś przechodnie wyjścia obowiązuje się w ciągu pięciu dni od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia szczelnie zabić deskami.

Winni przekroczenia niniejszego postanowienia podlegają w drodze administracyjnej karze pieniężnej do 3000 rubli, lub osadzeniu w więzieniu do 3 miesięcy.

Czasowy generał-gubernator gubernii piotrkowskiej, generał-major R o d k i e w i c z

Częstochowa.

Koacerti „Lutni“. W nadchodzącą niedzielę, d. 14 bm. o godz. 4 i pół po południu, na otwarcie sezonu zimowego we własnym lokalu (Szkolna 10), odbędzie się koncert „Lutni“ częstochawskiej, ze współudziałem p. Marii Nowackiej (sopran solo), p. E. Goldnera (dekamacja) i chórni Towarzystwa śpiewaczego radomskiego.

Przyjazd sądu. Dziś rozpoczyna w naszym mieście posiedzenia wydział karny piotrkowskiego sądu okręgowego. Posiedzenia od-